

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ / ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXXXXXX	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να περιγράψουν με σαφήνεια την έννοια του αρχαίου DNA και τις πολλαπλές εφαρμογές του στις ανθρωπιστικές επιστήμες. 2. Να συνθέσουν επιμέρους πληροφορίες από συνεχώς παραγόμενη βιβλιογραφία στο πεδίο της παλαιογενετικής σε βασικά θέματα αρχαιολογίας και εξέλιξης του ανθρώπου. 3. Να συνδυάζουν αρμονικά την αρχαιογενετική με τους κλάδους της ανθρωπολογίας, της αρχαιολογίας και της ιστορίας με στόχο την απάντηση καίριων επιστημονικών. 4. Να αναδειξουν τις πολλαπλές εφαρμογές στη σύγχρονη αρχαιολογική και ανθρωπολογική επιστήμη και να συνδέουν τη στενή σχέση με την εξέλιξη του ανθρώπου. 5. Να περιγράψουν πως η αρχαιογενετική συνέβαλε στη διαμόρφωση της τωρινής γνώσης για τις σημαντικότερες μεταβάσεις της ανθρώπινης ιστορίας π.χ. Νεολιθική δημογραφική μετάβαση. 6. Να ερμηνεύουν δεδομένα αρχαιογενετικής μέσα σε ένα ιστορικό, αρχαιολογικό και ανθρωπολογικό πλαίσιο. 7. Να παρουσιάσουν ένα επιστημονικό άρθρο στην αγγλική γλώσσα 8. Να πραγματοποιούν ολοκληρωμένη βιβλιογραφική έρευνα στον τομέα της αρχαιογενετικής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1	<ul style="list-style-type: none">• Εισαγωγή στην αρχαιογενετική	<ul style="list-style-type: none">• Γνωριμία με φοιτητές/τριες και παρουσίαση του περιεχομένου, του στόχου, των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των απαιτήσεων του μαθήματος• Ιστορική ανασκόπηση της παλαιογενετικής έρευνας• Σημασία για την ανθρωπολογία, την αρχαιολογία και την ιστορία
2	<ul style="list-style-type: none">• Δομή, λειτουργία και κληρονομικότητα του DNA	<ul style="list-style-type: none">• Βασικές εισαγωγικές έννοιες• Κληρονομικότητα
3	<ul style="list-style-type: none">• Τα γονίδια και η εξέλιξή τους: Βασικές αρχές πληθυσμιακής γενετικής	<ul style="list-style-type: none">• Κύριοι μηχανισμοί της εξέλιξης• Συχνότητες αλληλομόρφων στον χρόνο
4	<ul style="list-style-type: none">• Εξαγωγή και διατήρηση αρχαίου γενετικού υλικού – μέθοδοι ανάλυσης και εργαστηριακές πρακτικές I	<ul style="list-style-type: none">• Χαρακτηριστικά του αρχαίου DNA• Μεθοδολογία δειγματοληψίας• Αλληλούχηση Επόμενης Γενιάς (Next Generation Sequencing – NGS) και εφαρμογές στο αρχαίο DNA
5	<ul style="list-style-type: none">• Εξαγωγή και διατήρηση αρχαίου γενετικού υλικού – μέθοδοι ανάλυσης και εργαστηριακές πρακτικές II	<ul style="list-style-type: none">• Έλεγχος ποιότητας αρχαιογενετικών δεδομένων• Στατιστική ανάλυση και ερμηνεία
6	<ul style="list-style-type: none">• Ανθρώπινες μεταναστεύσεις υπό το πρίσμα της γενετικής – παλαιοανθρωπολογία	<ul style="list-style-type: none">• Πρώιμα είδη του γένους homo• Διασταυρώσεις με τον ανατομικά σύγχρονο άνθρωπο• Γενετική κληρονομιά των πρώιμων ειδών στη σημερινή εποχή
7	<ul style="list-style-type: none">• Ανθρώπινες μεταναστεύσεις υπό το πρίσμα της γενετικής – προϊστορική περίοδος	<ul style="list-style-type: none">• Οι κυνηγοί-τροφοσυλλέκτες της Ευρώπης• Νεολιθική επανάσταση υπό το πρίσμα της αρχαιογενετικής• Μετάβαση στην Εποχή του Χαλκού
8	<ul style="list-style-type: none">• Ανθρώπινες μεταναστεύσεις υπό το πρίσμα της γενετικής – ιστορικοί χρόνοι	<ul style="list-style-type: none">• Γενετικά δεδομένα και μεταναστεύσεις (Αρχαίος Ελληνικός Αποικισμός, Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, Μεσαιωνική ιστορία και αρχαιολογία μεταναστεύσεις 5ος-7ος αιώνας κ.α.)• Η επίδραση της αστικοποίησης στη βιολογική ιστορία των πληθυσμών

9	<ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικές σχέσεις και συστήματα συγγενείας σε (προ)ϊστορικούς πληθυσμούς μέσα από την μελέτη του αρχαίου DNA 	<ul style="list-style-type: none"> Εύρεση συγγένειας μέσω αρχαίου DNA Κοινωνική οργάνωση πρώτων κοινωνιών και επιγαμία Ταφικές πρακτικές και ερμηνείες μέσω της ανασύστασης της βιολογικής συγγένειας
10	<ul style="list-style-type: none"> Εφαρμογές του αρχαίου DNA στην αρχαιοζωολογία, την παλαιοβοτανική, την ιστορία της ιατρικής 	<ul style="list-style-type: none"> Ανασύσταση εξαφανισμένων ειδών Εξημέρωση ζώων και αρχαιογενετική, σύνθεση με αρχαιολογικά δεδομένα Ανασύσταση αρχαίων οικοσυστημάτων μέσω περιβαλλοντικού DNA (eDNA)
11	<ul style="list-style-type: none"> Ανασύνθεση της ιστορίας των πανδημιών μέσα από παλαιογενετικά δεδομένα 	<ul style="list-style-type: none"> Αρχαίες πανδημίες στην αρχαιότητα Εύρεση και εξέλιξη αρχαίων παθογόνων Σύνδεση ιστορικών και γενετικών στοιχείων
12	<ul style="list-style-type: none"> Παρουσίαση εργασιών 	<ul style="list-style-type: none"> Παρουσίαση εργασιών Συζήτηση των αποτελεσμάτων με βάση τις σύγχρονες μεθόδους και θεωρίες Ανάπτυξη δεξιοτήτων παρουσίασης και επικοινωνίας των ερευνητικών αποτελεσμάτων
13	<ul style="list-style-type: none"> Ανακεφαλαίωση 	<ul style="list-style-type: none"> Ανακεφαλαίωση και επίλυση αποριών Ανατροφοδότηση φοιτητών/τριών για το μάθημα

1. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Διαλέξεις PowerPoint Διαδραστικές πλατφόρμες για πρακτική εφαρμογή Μελέτη υποστηρικτικού υλικού από τους φοιτητές Ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eClass Επικοινωνία μέσω email</p>												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Εργασία</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>41</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εργασία	65	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	41	Εξετάσεις	5	Σύνολο Μαθήματος	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Εργασία	65												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	41												
Εξετάσεις	5												
Σύνολο Μαθήματος	150												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική</i></p>	<p>Διαμορφωτική Εργασία (υποχρεωτική): 20% Γραπτή τελική εξέταση (Πολλαπλής Επιλογής και Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης): 80% Προφορική εξέταση σε περίπτωση αίτησης από τον φοιτητή</p>												

Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διδακτικά βοηθήματα

1. Larsen, CS (2020) Βιολογική Ανθρωπολογία: Ανακαλύπτοντας τις Ρίζες μας.
2. Βαλάκος, Ε., Γιουλάτος, Δ., Γοργούλης, Β., Παπαγεωργοπούλου, Χ., Φίσκα, Α.,(επιμ). Broken Hill Publishers Ltd, σελ.:776.
3. Συμπληρωματικά θα χρησιμοποιηθούν επιστημονικά άρθρα σε περιοδικά υψηλού δείκτη απήχησης της τελευταίας δεκαετίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	Χ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	cpapage@he.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΝΑΙ
Τρόποι εξέτασης:	Εργαστηριακή Εργασία: 10% Εργασία (υποχρεωτική): 20% Δημόσια Παρουσίαση: 10% Γραπτή τελική εξέταση: 60%
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης:	<p>Εργαστηριακή Εργασία (10%): Η εργασία αυτή περιλαμβάνει την αναφορά των φοιτητών για τις επισκέψεις τους στο εργαστήριο και την πρακτική τους άσκηση σύμφωνα με τα εργαστηριακά πρωτόκολλα. Η αξιολόγηση εστιάζει στις πρακτικές δεξιότητες των φοιτητών, όπως η ικανότητα τήρησης των εργαστηριακών διαδικασιών, καθώς και στη σαφήνεια και πληρότητα της αναφοράς που καταθέτουν.</p> <p>Εργασία (Υποχρεωτική) (20%): Αυτή η εργασία προετοιμάζει τους φοιτητές για τη συγγραφή επιστημονικών ερευνών με στόχο τη δημοσίευση και τη συγγραφή της διπλωματικής τους εργασίας. Περιλαμβάνει ανασκόπηση βιβλιογραφίας και πρωτότυπη ανάλυση δεδομένων. Η αξιολόγηση επικεντρώνεται στην ικανότητα των φοιτητών να ανασκοπούν τη σχετική βιβλιογραφία, να αναλύουν δεδομένα και να κρίνουν την ποιότητα, τη συνάφεια και την πρωτοτυπία της εργασίας τους.</p> <p>Η επιλογή του θέματος της εργασίας θα πραγματοποιείται σε συνεργασία με τον διδάσκοντα κατά τη δεύτερη διάλεξη, ώστε να διασφαλιστεί επαρκής χρόνος προετοιμασίας της εργασίας και της παρουσίασης. Η τελική εργασία θα υποβάλλεται μέσω της πλατφόρμας eClass στον διδάσκοντα.</p> <p>Δημόσια Παρουσίαση (10%): Η δημόσια παρουσίαση αφορά την παρουσίαση της υποχρεωτικής εργασίας με τη δημιουργία παρουσίασης σε μορφή αρχείου ppt από τον φοιτητή. Η αξιολόγηση επικεντρώνεται στην ικανότητα των φοιτητών να παρουσιάζουν τη δουλειά τους με σαφήνεια, να απαντούν σε ερωτήσεις και να διαχειρίζονται συζητήσεις.</p> <p>Γραπτή Τελική Εξέταση (60%): Η τελική γραπτή εξέταση αξιολογεί την κατανόηση των βασικών θεωριών, εννοιών και αρχών του μαθήματος. Η εξέταση θα πραγματοποιείται δια ζώσης σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινωθούν εκ των προτέρων, μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενο της εξέτασης.</p>